

کشف حجاب به‌صورت رسمی در سال ۱۳۱۴ توسط رضاخان اعلام شد؛ اما این رژیم از آغاز سلطنت رضاخان تلاش‌های نرمی را برای زمینه‌سازی کشف حجاب انجام داده بود و به‌طور جدی در سراسر کشور، روزنامه‌ها و مجلات در وصف کشف حجاب مطالبی سفارشی را می‌نوشتند تا این را برای مردم ایران به یک امر عادی تبدیل کنند.

آیت‌الله جیلانی با درک خطری که در ماجرای کشف حجاب، مردم ایران را تهدید می‌کرد، کتابی به‌نام «وسيلة‌العفایف یا طومار عفت» را نوشت و آن را در چاپخانه فردوس رشت در روز ۲۶ اردیبهشت ۱۳۰۷ منتشر ساخت.

این کتاب درباره ضرورت حجاب و عفاف و در راستای تقابل فکری روحانیت شیعه با ماجرای کشف حجاب، هفت سال زودتر از اعلام رسمی کشف حجاب، نگاشته شد و رژیم‌رضاشاه هرگز برنمی‌تابید که به‌صورت علمی کسی به مقابله با کشف حجاب رود؛ به‌همین خاطر رژیم در ماجرای چاپ و توزیع این کتاب غافل‌گیر شد. آنها تلاش زیادی کردند تا جلوی توزیع آن را بگیرند و نسخه‌هایی از آن کتاب را توقیف کردند؛ ولی کار از کار گذشته بود.

• **ساختار کتاب**

این کتاب در دفاع از حجاب بانوان نوشته شده است و از آیات و روایات و اشعار مختلفی در این راه استفاده کرده است. آنچه به این کار ارزش بیشتری داد و آن را به یک کتاب منحصر به فرد در آن عصر تبدیل کرد، این بود که نویسنده به‌صورت مستند با استفاده از گفته‌های بزرگان و فلاسفه غربی، مضرات بی‌حجابی و بی‌عفتی را برشمرده است. «کتاب طومار عفت به‌ویژه از این جهت که می‌کوشد تا مطالب خود را با نوشته‌های مؤلفان غربی مستند کند، نشان از رویکرد جدیدی دارد که مؤلفان مدافع اسلام از این دوره به بعد، آن را مورد توجه قرار داده‌اند. طبعاً نسل جدیدی که در دوره پس از مشروطه پرورش یافته و نگاهش به غرب و داده‌های اطلاعاتی آن، مثبت است، زمینه این قبیل استدلال‌ها را فراهم آورده است.

ارزش علمی این کتاب، زمانی آشکار می‌شود که بدانیم تا به امروز که قریب یک قرن از تألیف آن گذشته است، هنوز یکی از مهم‌ترین و معروف‌ترین کتاب‌هایی است که درباره زن و حجاب نوشته شده است و این اثر یکی از منابع بیشتر کسانی بوده است که پس از وی، درباره حجاب، کتاب یا مقاله نگاشته‌اند.کتاب‌شناسی‌های مختلفی درموضوع زن و حجاب وجود دارد که همگی از کتاب طومار عفت و نویسنده آن، به بزرگی یاد کرده‌اند.

• **موضوعات کتاب**

موضوعاتی که در این کتاب مطرح شده است، عبارتند از: تاریخ حجاب در اقوام و ادیان مختلف، بررسی مقام و منزلت زن در ادوار گذشته و در کشورهای گوناگون، هویت و صفات زنان، حقوق آنان و مقایسه آن با حقوق مردان، ارث و فلسفه تعیین نصف ارث برای زن در اسلام، شهادت زنان، تعدد زوجات، مباحث اجتماعی و طبیعی حجاب، فواید حجاب، آیات و احادیث مربوط به حجاب.

آیت‌الله جیلانی در این کتاب می‌کوشد، اثبات کند که در جهان، قوانین و معیارهایی درباره بانوان و حفظ کرامت و شخصیت آنان وجود داشته که اسلام با وضع قوانین کامل‌تری، سعی بر بهبود اوضاع زنان نموده است و حجاب نه‌تنها مانع پیشرفت زنان نیست؛ بلکه خود عامل عزت و ترقی آنان خواهد بود و می‌گوید: «آنانی که امروزه به اسم زنان، چیزهایی را که منافق وظیفه ایشان است، درخواست می‌کنند، فقه نقد در افساد خصائص زنان می‌کوشند؛ بلکه ایشان را از حظوظ اسلامیت، بی‌بهره می‌نمایند.»

این کتاب از حیث ادبی نیز ارزش بسیاری دارد؛ چراکه نویسنده، اشعار گوناگونی را که در آن روز توسط شاعران مختلف در دفاع از حجاب سروده شده بود، گرد آورده و در جای جای کتاب از آنها استفاده کرده و نیز اشعار شاعران مخالف حجاب مانند ایرج میرزا (ص۲۰۸) را هم ذکر کرده و به جواب‌گویی ادبی به آنها پرداخته است.

آیت‌الله جیلانی به‌خاطر تألیف کتاب طومار عفت، مرارت‌ها و فشارهای زیادی را از سوی رژیم رضاخان متحمل شد که دستگیری، زندان، شکنجه و تبعید از جمله هزینه‌های آن بود. فضل‌الله زاهدی، آیت‌الله جیلانی را دستگیر کرده و مدتی در زندان «ارکان حرب گیلان» در بازداشت نگه داشت و او را مورد شکنجه قرار داد و بعد از مدتی او را به فومن تبعید کرد و تا سال‌ها در فومن در شرایط بدی نگه داشته می‌شد و اجازه فعالیت چندانی نداشت.

شعری که ایشان گفته بود، در آن زمان خیلی مهم بود و در آن حال و هوای اختناق و خفقان و قلدری رضاخان، یک چنین شعری گفتن، واقعاً دل شیر می‌خواست و شعرش این‌گونه بود که:

ارکان فلک فتاده از چشم ملوک
رذلان همه حاکمند در شهر و بلوک
گفتم که به دهر رذل پرورنده‌ای
خندید که الناس علی دینِ ملوک

در پشت جلد اول کتاب طومار عفت، این عبارت درج شده بود: «در صورت مساعدت علاقه‌مندان به معارف، تصمیم داریم جلد دوم را هم تقدیم نماییم.»؛ اما رژیم رضاخان به هیچ‌وجه اجازه نداد که جلد دوم آن منتشر گردد و این تأسف در این صد سال برای بسیاری از محققان وجود دارد که جلد دوم آن تاکنون منتشر نشده است.

استاد حوزه علمیه خواهران آذربایجان غربی

هشت راه عملیاتی کردن فرمان جهاد رهبر معظم انقلاب در خصوص جبهه مقاومت

محمدلو گفت: بیانات رهبر انقلاب در قضایای اخیر لبنان و دستور جهاد معظم‌له، راه‌گشای همه ماست و باید تلاش کنیم، به‌انحای مختلف این جهاد را عملیاتی کنیم. به گزارش خبرگزاری حوزه، وحیده محمدلو در مراسم گرامی‌داشت سید مقاومت شهید سیدحسن نصرالله رحمته‌الله که با حضور اساتید و طلاب و کادر مدرسه علمیه الزهرا رحمته‌الله خوی در حسینیه این مدرسه علمی برگزار شد، اظهار کرد: شهید سیدحسن نصرالله برای رژیم صهیونیستی خطرناک‌تر از سیدحسن نصرالله خواهد شد و این را به‌وضوح خواهیم دید؛ همان‌طور که شهید سلیمانی خطرناک‌تر از سردار سلیمانی است. چقدر جوانان و نوجوانان و حتی کودکان بعد از شهادت سردار دل‌ها می‌گفتند که ما یک حاج قاسم هستیم.

این استاد حوزه علمیه خواهران آذربایجان غربی تصریح کرد: راه شهید سیدحسن نصرالله رحمته‌الله و مکتب و جهاد و شهادت‌طلبی او تا‌ظهور ادامه خواهد داشت و در حقیقت همیشه این‌گونه است که هر زمانی که پرچم سرداری زمین می‌افتد، سردار تازه‌نفس دیگری پرچم را برمی‌دارد و این راه مقاومت با ایستادگی و صلابت به سرانجام شیرین خود خواهد رسید.

محمدلو اضافه کرد: پیام رهبر معظم انقلاب که درباره قضایای اخیر لبنان گروه‌کشتاکت که فرمودند: «بر همه مسلمانان فرض است که با امکانات خود در کنار مردم لبنان و حزب‌الله سرفراز بایستند و در رویارویی با رژیم غاصب و ظالم و خبیث، آن را یاری کنند. امروز برای عملیاتی کردن این فرمان، به چند نکته باید توجه کنیم؛

مدیر حوزه علمیه آذربایجان شرقی

تحصیل ۲۵۰۰ طلبه برادر در استان آذربایجان شرقی

مدیر حوزه علمیه آذربایجان شرقی، از تحصیل ۲۵۰۰ طلبه برادر در سطح حوزه‌های علمیه استان خبر داد که ۱۵۰ نفر آنها ورودی‌های سال جدید هستند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین اسماعیل روشن‌تن گفت: تعداد ۱۷ حوزه علمیه در سطح استان وجود دارد که ۶ حوزه در تبریز، سه حوزه در مراغه و یک حوزه در هریک از شهرستان‌های ملکان، میانه، سراب، شبستر، هادی‌شهر، مرند، هشتروند و اهر مستقر هستند.

وی با اشاره به ارائه دروس خارج در حوزه‌های علمیه استان، خاطرنشان کرد: توسعه دروس خارج فقه و اصول در استان، بحمدالله درحال انجام است و سه درس خارج رسمی برگزار می‌شود که اکنون سه استاد مجتهد این دروس را ارائه می‌دهند. در زمینه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری امکانات و تجهیزات حوزه‌های علمیه

اول اینکه از جبهه مقاومت و رزمندگان اسلام باید حمایت مالی صورت گیرد که سایت رهبری این امکان را فراهم کرده است.

وی ادامه داد: دومین مسئله، لزوم دفاع نظامی از مردم مظلوم لبنان می‌باشد که وظیفه مسئولین است که زمان و چگونه انجام شدنش را هم برحسب تشخیص مصلحت مسئولان انجام مشخص کنند و بهتر است به آنها اعتماد کنیم. این استاد حوزه علمیه خواهران آذربایجان غربی ادامه داد: سومین مسئله در عملیاتی کردن فرمان رهبری در مورد جبهه مقاومت، لزوم حمایت حضوری و در صحنه بودن مردم است که با حضور در تجمعات مردمی و سر دادن شعارهای مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل، امکان‌پذیر است و همین جوش و خروش مردمی و انزجار مردمی هم به‌نویه خود تأثیرگذار است که نیایستی از آن غافل شد.

وی لزوم جهاد تبیین و آگاه‌سازی مردم در لزوم حمایت از مردم لبنان و فلسطین را چهارمین راه برای عملیاتی کردن جهاد در مورد جبهه مقاومت عنوان کرد و گفت: حتی اگر نیروهای نظامی ما بخواهند، با حمله موشکی هم پاسخ جنایات رژیم صهیونیستی را بدهند، بایستی اهمیت و لزوم این حمایت برای مردم تبیین و تشریح شود که اگر مردم همراه نشوند، اثر رثر تبلیغات دشمنان در کشور ناسازگاری و فتنه و آشوب صورت می‌گیرد.

محمدلو خاطرنشان کرد: تحریم کالاهای رژیم صهیونیستی از سوی مسلمانان و تمام آزادگان جهان نیز، پنجمین راه عملیاتی کردن فرمان رهبری در مورد جبهه

هم که در استان‌های بسیار محدودی در حد دو یا سه استان برگزار می‌شود، در استان ما هم وجود دارد. وی تأکید کرد: درس خارج در سایر استان‌ها یا وجود ندارد و یا اساتید آن‌ها غیربومی هستند؛ درحالی‌که اساتید دروس خارج ما بومی استان هستند و این خود، یکی دیگر از افتخارات حوزه علمیه استان محسوب می‌شود که فضایی گران‌قدری در این مدارس صاحب کرسی عالی‌ترین سطح علمی هستند.

مدیر حوزه علمیه آذربایجان شرقی، با بیان اینکه ویژگی مهمی برای طی دوران طلبگی در استان از سال جاری وجود دارد، افزود: اکنون یک متقاضی، می‌تواند در کل دوران طلبگی خود، تمامی سطوح عالی را بدون مراجعه به شهرهایی چون، قم، تهران، مشهد و اصفهان، در داخل استان طی کند و به سطح عالی طلبگی برسد. وی گفت: اکنون تعداد ۶ رشته تخصصی کارشناسی و کارشناسی ارشد با گرایش حقوق و قضای اسلامی ، کلام، مدیریت، مشاوره اسلامی، تفسیر و تبلیغ کودک و نوجوان، در حوزه‌های علمیه استان تدریس می‌شود.

۵۴ مدرسه علمیه و مرکز تخصصی در استان فارس فعالیت می‌کنند

معاون آموزش حوزه علمیه فارس، با اشاره به اینکه در استان فارس، ۵۴ مدرسه علمیه و مرکز تخصصی فعالیت دارند، اظهار کرد: از این تعداد، ۳۸ مدرسه پذیرش پایه اول بلندمدت و سفیران را داشته‌اند. رحیم حسین‌پور در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با اشاره به اینکه در استان فارس، ۵۴ مدرسه علمیه و مرکز تخصصی فعالیت دارند، اظهار کرد: از این تعداد، ۳۸ مدرسه پذیرش پایه اول بلندمدت و سفیران را داشته‌اند.

وی در ادامه از افزایش ۲۰ درصدی پذیرش نهایی نسبت به سال گذشته خبرداد و اضافه کرد: هفته گذشته دوره میثاق طلبگی به‌مدت یک هفته، جهت آشنایی طلاب در مدرسه خاتم‌الانبیاء رحمته‌الله

• **تولد:** ۲۸ ق‌ر برابر با ۱۲۸۱ شمسی
• **وفات:** شنبه ۲۲ اسفند ۱۳۷۷ ش مطابق با ۲۵ ذی‌القعدة ۱۴۱۹ ق.

• **اساتید:** آقا ضیاءالدین عراقی، سیدابوالحسن اصفهانی، حاج شیخ حسین حلّی، سیدمحسن حکیم و سیدمحمود شاهرودی و....

• **آثار علمی:** نامه رهبران، مشتمل بر فلسفه و اصول عقاید شیعه، طوائف‌الحکم، لوامع الحقایق فی اصول‌العقاید، چهارده رساله فارسی، صد و بیست حدیث و چهار رساله عرفانی و فلسفی.

• **تولد**

فقیه عالی‌قدر، آیت‌الله سید محمدجعفر موسوی مروج جزایری، فرزند آیت‌الله حاج سید محمدعلی مروج در تاریخ ۲۸ جمادی‌الثانی سال ۱۳۲۸ قمری، در شهرستان شوشتر چشم به جهان گشود.

• **مراحل کسب‌دانش**

آیت‌الله مروج پس از فراگیری مقدمات علوم حوزوی و مقداری از سطح، هنگامی که بیست بهار از زندگانش می‌گذشت، به نجف اشرف عزیمت نمود و باقی‌مانده دروس سطح را در محضر آیات عظام: شیخ یوسف خراسانی، سیدمحمود شاهرودی، سیدعلی نوری، سید محمود تبریزی، شیخ محمدحسین حائری و حاج شیخ اسماعیل تنکابنی رحمته‌الله فراگرفت.

وی در سال ۱۳۵۵ قمری، برای یاری پدر از نجف به شوشتر برگشت و پدر را در امر اقامه جماعت، تدریس و ترویج دین یاری داد. او در محراب نماز، پیشوایی پرهیزگار و در تدریس علوم دینی، استادی بزرگوار و در وعظ و خطابه، واعظی نامدار شد.

بار دیگر در سال ۱۳۶۱ به نجف اشرف هجرت کرد و درس‌های خارج فقه و اصول را در محضر بزرگانی همانند آیات عظام: آقا ضیاءالدین عراقی، سیدابوالحسن اصفهانی، شیخ موسی خوانساری، حاج شیخ حسین حلّی، سیدمحسن حکیم و سیدمحمود شاهرودی رحمته‌الله آموخت. وی از دو استاد اخیر خود، بهره‌های بیشتری برد و در درس هرکدام، حدود بیست سال حضور یافت.

• **تدریس و شاگردپروری**

آیت‌الله مروج همزمان با تحصیل، به تدریس نیز اشتغال داشت. او در حوزه نجف، با وجود اساتید و بزرگان، به‌عنوان مدرسی موفق مشهور شد و پس از دوره‌ای ممتد که سطوح متوسط و عالی را تدریس کرد، به درخواست جمعی از فضلا در سال ۱۳۸۴ ه‍.ق درس خارج فقه را در نجف اشرف آغاز کرد تا اینکه در سال ۱۳۹۱ ه‍.ق، رژیم بعثی عراق حوزه نجف را از طلاب و علما خالی کرد و مرحوم موسوی مروج جزایری ناگزیر به سوی ایران رهسپار شد و به دعوت روحانیون اهواز در آن سامان تدریس خارج فقه و اصول را آغاز کرد و شاگردان بسیاری را پرورش داد که در زمان خود بسیار تأثیرگذار بودند.

• **آثار قلمی**

آیت‌الله سید محمدجعفر مروج، در طول دوره تحصیل، نویسنده‌ای ماهر بود که هیچ‌گاه قلم را بر زمین نگذاشت و تا آخرین لحظات عمر خود که توانایی به دست گرفتن قلم را داشت، به تألیف پرداخت. این آثار در دو بخش تقریرات و تألیفات عیارزند از: تقریرات بخشی از دروس آیات: آقا ضیاءالدین عراقی، سید جمال‌الدین گلپایگانی، سیدمحسن حکیم (۵ جلد) به‌نام مستندالفتوی، سیدمحمود شاهرودی (۶ جلد) به‌نام نتایج‌الافکار، منتهی‌الدرایة فی توضیح‌الکفایه، هدی الطالب الی شرح المکاسب، شرح عروةالوثقی، ضیاءالمسالک در شرح «مناسک حج» میزرای نائینی (۲ جلد)، القواعدالفقهیه و....

• **کوچ به سرای ابدی**

این عالم ربانی پس از عمری در راه تحصیل فضائل و کمالات، ترویج دین مبین و خدمت به علم و دوست‌داران دانش، بامداد شنبه ۲۲ اسفند ۱۳۷۷ در حدود نود سالگی، دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت.

پیکر مطهر این فقیه بزرگوار، از تهران به قم انتقال یافت و پس از اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی، در صحن مطهر حرم حضرت معصومه رحمته‌الله به خاک سپرده شد.

منبع: ستارگان حرم ۷